

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Elektronisk innsendt

Vår dato 15.11.2015
Deres ref 15/296
Vår referanse 273-36145 AP
Deres referanse Marit Tofte

Hørings svar – forenklinger i plandelen av plan- og bygningsloven

Næringslivet Hovedorganisasjon viser til høringsbrev med forslag til forenklinger og andre endringer i plan- og bygningsloven (plandelen).

Høringsfristen er 15. november 2015.

Departementet har som hovedhensikt å effektivisere planprosessene i alle ledd av planbehandlingen. Målet er enklere, raskere og bedre saksbehandling, samtidig som kvaliteten på planene ikke skal bli dårligere. Departementet ønsker å sikre gode rammebetingelser for næringslivet, slik at det både blir raskere, billigere og enklere å bygge. Høringsforslaget inngår i Regjeringens arbeid med *En enklere hverdag for folk flest*.

Som det fremgår av høringsnotatet har næringslivet etterlyst forenklingstiltak og bedre planprosesser. Innledningsvis vil vi understreke at vi ser positivt på departementets målrettede forenklingsarbeid på dette området. En rekke forenklinger er gjennomført i plandelen med virkning fra 1.1.2015. Vi har forventninger om at antall innsigelsessaker går ned og behandles raskere og mer koordinert frem mot endelig planvedtak. Det er et uttalt politisk mål å få redusert den gjennomsnittlige planleggingstiden for samferdselsprosjekter fra 10 til 5 år. Næringslivet deler den ambisjonen og ser behovet for en mer effektiv areal- og samfunnsplanlegging i årene som kommer, herunder behovet for økt bruk av tidsfrister i planleggingen. Regjeringens vedtak 12. juni 2015 med Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er et viktig signal med sikte på å oppnå dette.

Det er positivt at regjeringen har satt tidsfrister for behandling av innsigelsessaker. Vi skulle også gjerne sett at behandlingen av innsigelser i departementet ble regulert med tidsfrister.

Effektivitetshensyn tilsier at det er behov for et betydelig større innslag av statlige planer for å gjennomføre nasjonalt viktige anlegg. Et eksempel er behovet for statlig plan for tredje rullebane på Oslo Lufthavn.

Vi har merket oss at departementet ser et stort potensial for digitalisering innenfor plan- og bygningsrettsområdet. Den vurderingen slutter vi oss til. Næringslivet ser behovet for en

prioritert satsing på digitalisering fremover; på dette feltet spesielt, og i forvaltningen generelt.

Nærmere om forslagene i høringsnotatet

Tidlig silingskontroll

Departementet foreslår at kommunen får utvidet rett til å avskjære private planinitiativ på et tidligere tidspunkt enn i dag. Formålet er å redusere unødig ressursbruk på planarbeid som uansett ikke vil lede frem til endelig detaljregulering. Oppstartsmøtet skal fungere som silingsverktøy. Private planinitiativ som overlever silingsprosessen vil bli underlagt en mer formalisert og grundig oppstartsprosess. Private planforslag som videreføres skal i utgangspunktet alltid sendes på høring og legges ut på offentlig ettersyn. Departementet foreslår videre å forskriftsfeste krav til oppstartsmøtets innhold.

NHO er enig i at det ligger et forbedringspotensial i oppstartsmøtenes innhold. Vi støtter derfor forslaget om et formalisert referat som punktvis tar opp forhold av betydning for planprosessen og det endelige planforslaget.

Vi er imidlertid uenige i at planmyndigheten skal kunne avslå å videreføre et planinitiativ uten nærmere krav til begrunnelse. Vi viser her til redegjørelsen i høringsnotatet på side 20 og 21. Forslaget svekker rettsikkerheten til den private forslagsstilleren. Vi mener at det ikke er tilstrekkelig å vise til god forvaltningsskikk som rettsgrunnlag for å sikre at private får begrunnelsen de har krav på. Et avslag vil oppleves som byrdefullt for den private forslagsstilleren. Det følger av rettspraksis at inngripende avgjørelser skjerper kravene til forvaltningens begrunnelse. Vi ber derfor om at departementet tar inn i lovteksten at et avslag skal være skriftlig og begrunnes utførlig. En slik hjemmel med krav om begrunnelse vil være av stor verdi dersom den private forslagsstilleren foretar endringer og sender inn nytt planforslag i forbindelse med neste rullering av kommuneplanens arealdel.

Videre stiller vi spørsmål ved om det er riktig at et avslag ikke vil være et forvaltningsvedtak som kan påklages til overordnet klageinstans. Det er betenkelig at en så inngripende avgjørelse ikke skal kunne påklages.

Utvide gebyrgrunnlaget

NHO er normalt kritiske til forslag om å utvide gebyrgrunnlaget for gjeldende gebyrordninger. Vi er imidlertid kjent med at mange kommuner ikke har kapasitet eller økonomi til å behandle private områdeplaner som kan være store og komplekse. For at dette ikke skal bli en flaskehals fremover, kan vi støtte forslaget om at kommunen kan ilegge et gebyr for å øke kapasiteten til å behandle private planer. Kommunen må i den forbindelse forsikre seg om at det ikke tas betalt for noe annet eller mer enn den konkrete myndighetshandlingen.

Enklere endring og oppheving av planer

NHO støtter forslaget om at det skal bli enklere å endre og oppheve reguleringsplaner. Mange planer har "gått ut på dato" og det er behov for en mer oversiktlig og oppdatert plansituasjon. Vi er enig i avgrensningene som er foreslått, herunder at en endring vil måtte

behandles som en ordinær plansak dersom det foreligger innvendinger fra sektormyndighet.

Dispensasjon

NHO støtter forslaget om å forenkle dispensasjonsreglene med sikte på redusert ressursbruk og økt kommunalt handlingsrom. Vi er også enig i at bruk av dispensasjon ikke må gå på bekostning av helhetlig planlegging, og at dispensasjon ikke skal være et alternativ til ordinær planavklaring og planendring. Primært bør enklere planendring være riktig virkemiddel i mange saker, ikke dispensasjon.

Sentral godkjenning av private planforslagsstillere

NHO støtter forslaget til lovfesting av muligheten for sentral godkjenning for virksomheter som utarbeider private planforslag. Det er grunn til å tro at en slik sentral godkjenning vil heve nivået på innsendte planforslag. Forslaget er i tråd med forslaget fra rapporten "Enkelt å være seriøs", som ble fremmet av et ekspertutvalg som representerte en samlet bygge- og anleggsgnæring.

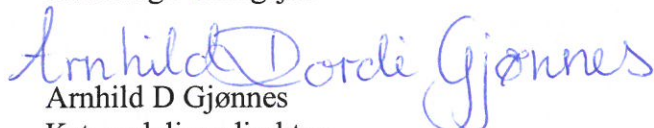
Oppheving av ordning med sentral godkjenning av regionale planstrategier

Vi viser til kapittel 6 i høringsnotatet om oppheving av ordning med sentral godkjenning av regionale planstrategier. Begrunnelsen er at ordningen ikke har fungert etter hensikten fordi den ikke brukes av sentrale myndigheter til å gi konkrete signaler om statlig politikk. Det angis at en opphevelse vil styrke fremdriften med regional planlegging og økt regional selvstyre. NHO viser til at det er viktig at det finnes sikkerhetsventiler for at sentrale statlige hensyn tas tilstrekkelig med i regional planlegging og støtter ikke en generell opphevelse av ordningen, men mener at den kan begrenses til tilfeller der den regionale planen i særlig grad berører nasjonale hensyn. Vi forutsetter at en eventuelle opphevelse av ordningen uansett ikke berører den særskilte ordningen med ordningen med godkjenning av regionale vannforvaltningsplaner etter vannforskriften.

Høringssvar fra BNL

NHO er kjent med høringssvaret fra Byggenæringens Landsforening, og vi gir vår tilslutning til dette.

Med hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Avdeling Næringsjus

Arnhild D Gjønnnes
Kst. avdelingsdirektør

Andreas Pihlstrøm
advokat

